برنامه راهبردی و عملیاتی کتابخانه مرکز آموزشی درمانی امین

❖ مقدمه:

۱.معرفی کتابخانه

کتابخانه مرکز اموزشی درمانی امین با زیر بنایی در حدود ۷۰ متر و دارا بودن سالن مطالعه خواهران و برادران با ۲۰ صندلی و همچنین سیستم های سرچ دیجیتال، در طبقه دوم کلینیک فوق تخصصی مرکز واقع شده است. این کتابخانه با ۲ نیروی متخصص کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، همه روزه به جز روزهای تعطیل از ساعت ۷ الی ۱۴ آماده خدمت رسانی به کاربران است.

این مرکز دارای ۲۷۵ تخت فعال و شش گروه آموزشی شامل گروه های: داخلی، جراحی، روانپزشکی، طب فیزیکی، علوم اعصاب و گوش حلق بینی می باشد.

۲. بیان ضرورت تدوین برنامه راهبردی

گسترش روزافزون منابع اطلاعاتی، تحولات فناوری، تغییر نیازهای اطلاعاتی اعضای هیئت علمی، پزشکان، دانشجویان و سایر کارکنان حوزه سلامت و همچنین اهمیت دسترسی به شواهد علمی معتبر در تصمیم‌گیری‌های بالینی و فعالیت‌های پژوهشی، ضرورت برنامه‌ریزی هدفمند را دوچندان می‌کند.

همچنین حضور فعالیت شش گروه آموزشی در مرکز، مستلزم برنامه ریزی دقیق در جهت توسعه خدمات اطلاعاتی و پاسخگویی هرچه مطلوب‌تر به نیازهای علمی و بالینی این کاربران است.

۳ .بیان رویکرد تدوین برنامه

این برنامه با تکیه بر سنجه های ارزیابی، بررسی وضعیت موجودو شناسایی فاصله میان شرایط فعلی و وضعیت مطلوب تنظیم شده‌است. اقدامات بر اساس اهمیت، امکان اجرا و نیازهای کتابخانه در سه افق کوتاه مدتف میان مدت و بلند مدت اولویت بندی شدند. حوزه های مورد توجه شامل فضای فیزیکی، توسعه مجموعه،آموزش کاربران و کارکنان،افزایش توانمندی های پرسنل و توسعه خدمات تخصصی ویژه بیماران است.

❖ چشم انداز:

کتابخانه بیمارستانی به عنوان شاهرگ حیاتی و واسط سیستم آموزشی، پژوهشی دانشگاه و بیمارستان با به کارگیری تمام نیرو و امکانات در جهت ارائه خدمات با کیفیت مطلوب و جلب رضایت کاربران در ارائه خدمات پیشگام است. از این رو کتابخانه مرکز آموزشی درمانی امین با مشارکت معاونت آموزشی و پژوهشی مرکز و پشتیبانی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان سعی دارد در جهت اعتلای توانمندی‌های پژوهشی کاربران تخصصی و پژوهشگران فعال و علاقه‌مند با به کارگیری روش‌های نوین ارائه اطلاعات سلامت نقش مهم و موثری را در ارتقای کمی و کیفی پژوهش‌های در حال انجام دانشگاه ایفا نماید.

مأموریت اصلی کتابخانه ارتقاء بهره وری موثر از منابع اطلاعاتی در جهت اهداف آموزشی- پژوهشی و درمانی و در نهایت ارتقاء رتبه و جایگاه دانشگاه در سیستم‌های رتبه بندی ملی و بین المللی و ارائه خدمات درمانی و آموزشی مبتنی بر دانش موثق و معتبر می باشد.

❖ ماموریت :

ماموریت و رسالت اصلی کتابخانه بیمارستان مرکز آموزشی درمانی امین، پشتیبانی از فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه در راستای ارتقای وضعیت علمی و بالا بردن سطح کیفیت مراقبت‌های درمانی ارائه شده به بیماران، از طریق تهیه، توسعه و تسهیل دسترسی به منابع و اطلاعات علمی روزآمد و معتبر مورد نیاز متخصصین بیمارستان شامل پزشکان، پرستاران، پیراپزشکان، تیم مدیریت بیمارستان، اعضای هیات علمی و کلیه دانشجویان علوم پزشکی مقیم در مرکز می‌باشد.

❖ ارزش‌ها :

ارزش‌های بنیادین کتابخانه مرکز آموزشی درمانی امین بر پایه اصول حرفه‌ای کتابداری پزشکی و تعهد به تعالی سازمانی بنا شده است و شامل تعهد به کیفیت و اثربخشی در ارائه خدمات نوین اطلاعاتی به پزشکان، پژوهشگران و کادر درمان؛ تکریم ارباب‌رجوع و مشتری‌مداری به عنوان محور اصلی ارائه خدمات و جلب رضایت کاربران؛ عدالت‌محوری و دسترسی برابر کلیه اعضای هیئت علمی، پزشکان و دانشجویان به منابع اطلاعاتی معتبر بالینی؛

نوآوری و یادگیری مستمر در به‌کارگیری فناوری‌های نوین، هوش مصنوعی و روش‌های پیشرفته جستجوی شواهد بالینی؛ مسئولیت‌پذیری و امانت‌داری در حفظ و حراست از منابع و داده‌های علمی؛ و همچنین پاسخگویی حرفه‌ای و هم‌افزایی سازمانی با مدیریت بیمارستان و دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در جهت ارتقای استانداردهای اعتباربخشی، پژوهش‌های سلامت و ارتقای کیفیت مراقبت از بیماران می‌باشد.

❖ اهداف کلان کتابخانه

اهداف کلان کتابخانه مرکز آموزشی درمانی امین در راستای تحقق چشم‌انداز و رسالت این مرکز عبارتند از:

- ✓ توسعه و بهینه‌سازی منابع اطلاعاتی الکترونیک و چاپی منطبق با آخرین استانداردهای پزشکی مبتنی بر شواهد و نیازهای پژوهشی و بالینی گروه‌های فعال آموزشی در بیمارستان
- ✓ ارتقای سطح سواد اطلاعاتی و توانمندی‌های پژوهشی کاربران از طریق برگزاری کارگاه‌های تخصصی جستجوی شواهد بالینی و مدیریت استناد
- ✓ گسترش و تجهیز زیرساخت‌های فیزیکی و دیجیتال کتابخانه
- ✓ تقویت تعاملات و همکاری‌های بین‌کتابخانه‌ای و شبکه اطلاعات سلامت جهت تسهیل تأمین به‌موقع منابع علمی
- ✓ بهبود مستمر کیفیت خدمات و ارتقای رضایت‌مندی کاربران به منظور افزایش بهره‌وری پژوهشی بیمارستان و نقش‌آفرینی مؤثر در ارتقای رتبه علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سطوح ملی و بین‌المللی.

جدول برنامه راهبردی

عنوان سنجه	راهبرد	هدف	افق زمانی	مسئول اجرا	منابع موردنیاز
وجود کتابدار بالینی	جذب نیروی کتابدار متخصص	بکارگیری کتابدار پزشکی جهت پشتیبانی از خدمات پزشکی مبتنی بر شواهد	بلند مدت	-معاونت تحقیقات	آموزش‌های علمی اعتبارات مالی
وجود تجهیزات و امکانات برای ارائه خدمات به بیماران و خانواده آنها	توسعه امکانات و تجهیزات کتابخانه	فراهم‌سازی امکانات و تجهیزات موردنیاز برای دسترسی آسان بیماران و خانواده‌های آنان به منابع اطلاعاتی و آموزشی	میان مدت	-مسئول کتابخانه -مدیر امور اداری	همکاری واحدهای امور اداری و آموزش بیمارستان اعتبارات مالی
رعایت استانداردهای ورودی کتابخانه بیمارستان	استفاده از ظرفیت واحد فنی و مهندسی بیمارستان در اصلاح ورودی	تسهیل در دسترسی و رسیدن به استانداردها متناسب با الزامات دسترسی و ایمنی	میان مدت	-مسئول کتابخانه -مدیر امور اداری	اعتبارات مالی
وجود فضایی اختصاصی معلولین	استفاده از تجهیزات بیمارستان برای تأمین فضای اختصاصی	ایجاد دسترس‌پذیری و فراهم سازی فضای مناسب برای استفاده آسان و مستقل افراد دارای معلولیت از امکانات و خدمات کتابخانه	میان مدت	-مدیر امور اداری	اعتبارات مالی
وجود جذابیت محیط کاری در کتابخانه	بهره‌گیری از اصول روان‌شناسی محیطی در فضای کتابخانه	ایجاد محیطی آرام، دلپذیر برای کاربران جهت افزایش انگیزه حضور و استفاده بیشتر از خدمات کتابخانه	میان مدت	-مسئول کتابخانه	اعتبارات مالی

عنوان سنجه	راهبرد	هدف	افق زمانی	مسئول اجرا	منابع موردنیاز
وجود ارزیابی منظم منابع اطلاعاتی در کتابخانه	تلفیق فرایند ارزیابی منابع با سیاست‌های مجموعه‌سازی و وجین کتابخانه	اطمینان از روزآمدی، اعتبار، کیفیت و تناسب منابع اطلاعاتی کتابخانه با نیازهای آموزشی، پژوهشی و بالینی کاربران.	کوتاه مدت	-مسئول کتابخانه	نرم افزار آذرسا دفتر ثبت
تعبیه زیرساخت اتصال به اینترنت از طریق میز مطالعه	توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات	فراهم سازی امکان اتصال آسان و پایدار تعداد بیشتری از میزهای مطالعه به اینترنت	میان مدت	-تاسیسات	اعتبارات مالی کابل و پریز
وجود آموزش کارکنان و کاربران کتابخانه در خصوص سخت‌افزار و نرم‌افزار	بهره گیری از محتوای آموزشی چندرسانه‌ای	استفاده هرچه بیشتر کاربران و کارکنان از تجهیزات و سامانه‌های مرتبط	کوتاه مدت	-مسئول کتابخانه -واحد آموزش کارکنان	همکاری معاونت تحقیقات مدرس
وجود خدمات همکاری بین کتابخانه‌ای	اتخاذ رویکرد مشارکتی در تأمین منابع علمی تخصصی و پرهزینه	تسهیل دسترسی کاربران کتابخانه به منابع اطلاعاتی موردنیاز و ارتقا کیفیت منابع تخصصی	میان مدت	-مسئول کتابخانه -مدیر منابع علمی دانشگاه	اساس نامه همکاری بین کتابخانه ها
ارائه خدمات تخصصی مستمر ویژه بیماران	بهره‌گیری از اصول سواد سلامت در انتخاب، ارزیابی و ارائه اطلاعات به بیماران	ارتقا دسترسی بیماران به منابع اطلاعاتی مورد نیاز در طول دوره بستری در بیمارستان	بلند مدت	-مسئول کتابخانه -سوپروایزر آموزش سلامت	همکاری سوپروایزر آموزش سلامت منابع آموزشی

عنوان سنجه	راهبرد	هدف	افق زمانی	مسئول اجرا	منابع موردنیاز
امکان ارائه خدمات تحویل مدرک در بالین بیمار	اتخاذ رویکرد سفارش‌محور در شناسایی و تأمین مدارک موردنیاز بیماران بستری	فراهم‌سازی امکان دسترسی بیماران بستری به منابع اطلاعاتی و مدارک موردنیاز از طریق ارائه خدمات تحویل مدرک در بالین بیمار	بلند مدت	-مسئول کتابخانه -کتابدار بالینی -مدیران گروها و بخش‌های آموزشی	آموزش کتابداری بالینی ابلاغ دستور العمل کتابدار بالینی

برنامه عملیاتی کوتاه مدت

عنوان سنجه	هدف عملیاتی	فعالیت اجرایی	مسئول اجرا	زمان آغاز	زمان پایان	شاخص ارزیابی
وجود ارزیابی منظم منابع اطلاعاتی در کتابخانه (سنجه.۴ شاخص ۱۹)	مدیریت و کنترل مجموعه	-گزارش گیری منظم از منابع -رف خوانی شش ماهه -پیامک و تماس برای دیرکردها	-مسئول کتابخانه	آبان ۱۴۰۵	آبان ۱۴۰۶	-گزارشات رف خوانی -گزارشات دیرکردها
امکان پذیرش منابع اهدایی براساس خط‌مشی خدمات (سنجه.۴ شاخص۱۸)	توسعه مجموعه کتابخانه	-برگزاری پویش کتاب های اهدایی در مرکز - پذیرش کتاب در ازای دیرکرد ها -پذیرش کتاب در ازای مفقودی ها	-مسئول کتابخانه	آبان ۱۴۰۵	آبان ۱۴۰۶	-درصد منابع اهدایی در آمار کتب جدید
وجود آموزش کارکنان و کاربران (سنجه۵. شاخص ۲۶)	ارتقاء سواد اطلاعاتی کاربران کتابخانه	-برگزاری کارگاه های آموزشی جهت آموزش پایگاه های اطلاعاتی و جستجوی شواهد علمی -اطلاع رسانی کارگاه ها و وبینار های کشوری	-مسئول کتابخانه	آبان ۱۴۰۵	آبان ۱۴۰۶	-تعداد کارگاه های برگزار شده و شرکت شده

برنامه عملیاتی میان مدت

عنوان سنجه	هدف عملیاتی	فعالیت اجرایی	مسئول اجرا	زمان آغاز	زمان پایان	شاخص ارزیابی
وجود تجهیزات و امکانات برای ارائه خدمات به بیماران و خانواده آنها (سنجه۳. شاخص ۷)	تأمین و توسعه تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه خدمات کتابخانه‌ای به بیماران و خانواده‌های آنان	-شناسایی نیازهای تجهیزاتی و امکانات موردنیاز برای ارائه خدمات کتابخانه‌ای به بیماران و خانواده‌های آنان - بازدید و بررسی امکانات سایر بیمارستان ها -تامین اقلام مورد نیاز از جمله صندلی بیشتر در کتابخانه	-مسئول کتابخانه -مدیر امور اداری	مهر۱۴۰۵	مهر ۱۴۰۷	-درصد تجهیزات فراهم شده
رعایت استانداردهای ورودی کتابخانه بیمارستان (سنجه۳. شاخص ۹)	بهسازی و استانداردسازی ورودی کتابخانه به‌منظور تسهیل دسترسی مراجعان	-بررسی وضعیت ورودی کتابخانه -مناسب‌سازی ورودی کتابخانه از نظر دسترسی آسان، ایمنی و تردد افراد دارای محدودیت حرکتی -پیگیری ساخت محل جدید کتابخانه و اعمال استانداردها	-مسئول کتابخانه -مدیر امور اداری	آبان۱۴۰۵	آبان۱۴۰۷	-گزارش ارزیابی وضعیت ورودی کتابخانه -درصد انطباق ورودی کتابخانه با استانداردها
وجود فضایی اختصاصی معلولین (سنجه۳. شاخص ۱۲)	فراهم‌سازی فضای مناسب و قابل دسترس برای استفاده افراد دارای معلولیت	-مطالعه نیاز های افراد دارای معلولیت -بررسی وضعیت کتابخانه از این جهت -تدوین لیست اقدامات و امکانات مورد نیاز و تامین آنها	-مسئول کتابخانه -مدیر امور اداری	آبان۱۴۰۵	آبان۱۴۰۷	-درصد انطباق فضا با استانداردها
وجود جذابیت محیط کاری در کتابخانه (سنجه۳. شاخص ۱۳)	بهسازی و زیباسازی فضای کتابخانه	-ایجاد فضای سبز بیشتر -استفاده از تابلوهای دکوراتیو -ایجاد قفسه کتاب های پر مراجعه	-مسئول کتابخانه -مدیر امور اداری	مهر۱۴۰۵	تیر ۱۴۰۷	-تعداد تابلو ها و گلدان های اضافه شده
تعبیه زیرساخت اتصال به اینترنت از طریق میز مطالعه (سنجه۵. شاخص ۲۳)	فراهم‌سازی امکان دسترسی تعداد بیشتری از کاربران به اینترنت در سالن مطالعه	-بررسی تعداد پریز های مورد نیاز - ایجاد زیرساخت شبکه و تأمین تجهیزات موردنیاز جهت دسترسی به اینترنت از طریق میزهای مطالعه	-تاسیسات	آبان۱۴۰۵	ابان۱۴۰۷	-درصد میزهای مطالعه دارای امکان اتصال به شبکه

عنوان سنجه	هدف عملیاتی	فعالیت اجرایی	مسئول اجرا	زمان آغاز	زمان پایان	شاخص ارزیابی
وجود خدمات همکاری بین کتابخانه‌ای (سنجه۶. شاخص ۳۷)	توسعه همکاری با سایر کتابخانه‌ها	-تدوین تفاهم نامه همکاری توسط معاونت تحقیقات -اجرای امانت بین کتابخانه های مطابق اساس نامه	-مدیر منابع علمی دانشگاه	دی ۱۴۰۵	دی ۱۴۰۷	-وجود تفاهم نامه همکاری

برنامه عملیاتی بلندمدت

عنوان سنجه	هدف عملیاتی	فعالیت اجرایی	مسئول اجرا	زمان آغاز	زمان پایان	شاخص ارزیابی
وجود کتابدار بالینی (سنجه۲. شاخص ۶)	استقرار کتابدار بالینی در بخش ها و راندهای آموزشی	-تعریف و تعیین جایگاه شغلی کتابدار بالینی در سطح وزرات خانه -آموزش و توانمندسازی کتابداران در زمینه اطلاع‌رسانی بالینی و جست‌وجوی منابع شواهدمحور بالینی جهت استفاده در بالین	-معاونت تحقیقات	فروردین۱۴۰۶	فروردین ۱۴۱۰	-حضور کتابدار بالینی در راندها و بخش های آموزشی بیمارست
ارائه خدمات تخصصی مستمر ویژه بیماران (سنجه۶. شاخص ۳۸)	توسعه و استمرار خدمات اطلاع‌رسانی سلامت برای بیماران مرکز	- نیازسنجی اطلاعاتی و آموزشی بیماران با توجه به نوع بیماری و نیازهای درمانی شایع در مرکز -تدوین نقشه راه با همکارای سوپروایزر آموزش سلامت -مشارکت در جستجوی محتواهای آموزش به بیمار -مشارکت در تدوین و اصلاح محتواهای آموزشی	-مسئول کتابخانه -سوپروایزر آموزش سلامت	اسفند ۱۴۰۵	اسفند ۱۴۰۸	-درصد محتوای آموزش به بیمار تولید شده
امکان ارائه خدمات تحویل مدرک در بالین بیمار (سنجه۶. شاخص ۳۹)	فراهم‌سازی امکان دسترسی بیماران به منابع اطلاعاتی موردنیاز در محل بستری	- شناسایی نیاز اطلاعاتی بیماران و گروه‌های آموزشی - تعیین سازوکار درخواست منابع و مدارک -آموزش کتابداران برای حضور در بالین -حضور کتابدار بالینی در مرکز	-مسئول کتابخانه -کتابدار بالینی -مدیران بخش های آموزشی	فروردین ۱۴۰۶	فروردین ۱۴۱۰	مستندات مدارک امانت داده شده